

HE 280/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslakia. CE-merkittyjen rakennustuotteiden markkinavalvontaviranomaisena toimii Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Esityksessä ehdotetaan myös muiden rakennustuotteiden markkina-
valvonta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtäväksi. Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
PERUSTELUT.....	3
1 Nykytila.....	3
1.1 CE-merkityt rakennustuotteet	3
1.2 CE-merkittömät rakennustuotteet.....	3
1.3 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö	3
Ulkomaiden lainsäädäntö.....	3
Markkinavalvonta-asetus	4
2 Ehdotetut muutokset.....	4
3 Esityksen vaikutukset	6
4 Asian valmistelu	6
5 Voimaantulo	7
6 Riippuvuus muista esityksistä	7
LAKIEHDOTUS.....	8
Laki	8
maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta	8
LIITE.....	10
RINNAKKAISTEKSTI	10
Laki	10
maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta	10

PERUSTELUT

1 Nykytila

Rakennustuotteista noin neljä viidesosaa CE-merkitään rakennustuoteasetuksen mukaisesti. CE-merkittyjen rakennustuotteiden markkinavalvontaviranomaisena toimii Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Niiden rakennustuotteiden, joiden kelpoisuus rakentamisessa osoitetaan tyyppihyväksynnällä, varmennustodistuksella, valmistuksen laadunvalvonnalla, vapaaehtoisella tuotesertifikaatilla tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella, markkinavalvonnasta ei ole erikseen säädetty.

1.1 CE-merkityt rakennustuotteet

CE-merkittyjen rakennustuotteiden markkinavalvontaa koskeva sääntely perustuu EU:n rakennustuoteasetuksen VIII luvun 56–59 artikloihin. Ne sisältävät muun muassa säännökset menettelyistä riskin aiheuttavien rakennustuotteiden käsittelemisestä kansallisella tasolla, vaatimusten mukaisista rakennustuotteista, jotka kuitenkin aiheuttavat riskin terveydelle ja turvallisuudelle sekä muodollisesta puutteellisuudesta. Maankäyttö- ja rakennuslain 181 §:n mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii rakennustuoteasetuksen mukaisena markkinavalvontaviranomaisena.

1.2 CE-merkitsemättömät rakennustuotteet

Muiden kuin rakennustuoteasetuksen soveltamisalaan kuuluvien rakennustuotteiden markkinavalvonnasta ei ole säädetty erikseen. Maankäyttö- ja rakennuslain ainoa asiaan liittyvä maininta on lain 182 §:ssä, jonka mukaan asianomainen ministeriö markkinavalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. Muutoin ympäristöministeriön toimiminen markkinavalvontaviranomaisena perustuu ministeriön yleistoimivaltaan.

Ympäristöministeriö on saanut yhteydenottoja markkinoilla olevien CE-merkitsemättömien rakennustuotteiden markkinavalvontaan liittyen. Ympäristöministeriön toimiminen markkinavalvontaviranomaisena ei ole tarkoituksenmukaista. Tilanteessa, jossa markkinavalvontaa ei ole säädetty minkään muun tahon tehtäväksi, jää markkinavalvonnasta huolehtiminen ympäristöministeriölle yleistoimivallan nojalla. Ympäristöministeriö ei ole käyttänyt lain 182 §:n mukaista mahdollisuutta ryhtyä toimiin markkinavalvontaviranomaisena.

1.3 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

Ulkomaiden lainsäädäntö

CE-merkitsemättömien rakennustuotteiden määräystenmukaisuuden valvonnasta vastaa Ruotsissa asuntohallitus (Boverket). Rakennustuotteita koskeva yleissäännös sisältyy kaava- ja rakennuslain (Plan- och bygglagen (2010:900)) 8 luvun 19 pykälään. Sen mukaan rakennustuotteen on oltava asianmukainen suunniteltuun tarkoitukseen. Tuote on asianmukainen, jos se mahdollistaa rakennuksen teknisten vaatimusten täyttämisen tai täyttää 16 luvun 6 §:n valtuutussäännösten nojalla annetut määräykset. Tuote, joka jää rakennustuoteasetuksen soveltamisalan ulkopuolelle, pääsee Ruotsin markkinoille ainoastaan, jos se on 19 pykälän mukainen.

Tanskassa Energistyrelsen huolehtii sekä CE-merkittävien että kansallisen tyyppihyväksynnän alaisten rakennustuotteiden markkinavalvonnasta. Rakennustuotteiden markkinavalvonnasta säädetään rakennuslain (Byggelov, LBK nr 1185 af 14/10/2010) 31 pykälän A-E kohdassa ja rakennustuotteiden markkinoinnista, myynnistä ja markkinavalvonnasta annetun asetuksen 2–4 luvuissa (Bekendtgørelse om markedsføring, salg og markedskontrol af byggevarer, BEK nr 688 af 17/06/2013).

Rakennustuotteiden markkinavalvonnasta Norjassa vastaa Rakentamisen laatu -niminen

keskusviranomainen (Direktoratet for byggkvalitet). Rakennustuote, jolla ei ole riittävää tuoteselostusta, tai joka on vaaraksi terveydelle, turvallisuudelle tai ympäristölle, tulee poistaa markkinoilta.

Rakennustuotteille on säädetty vaatimuksia asetuksessa rakentamiselle ja rakennustuotteille asetetuista vaatimuksista (Forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk (TEK)). Tuotetta, joka todistetusti täyttää asetuksessa esitetyt vaatimukset, saa vapaasti myydä ja käyttää (TEK § 5–1 *Produkter til byggverk*). Mainitun asetuksen 5 luvun 12 pykälässä (TEK § 5–12 *Tekniske spesifikasjoner*) säädetään vaihtoehtoisista tavoista osoittaa tuotteen asianmukaisuus. Rakennustuoteasetuksen soveltamisalan ulkopuolisille tuotteille ovat vaihtoehtoina kansallinen standardi tai muu tekninen määritelmä.

Markkinavalvonnasta vastaava viranomaisen määräytyy Ranskassa sen mukaan, onko valvottava tuote peräisin Euroopan unionin alueelta vai sen ulkopuolelta. EU-alueelta tulevien tuotteiden osalta markkinavalvonnasta vastaa talous- ja valtiovarainministeriön alainen kilpailun, kulutuksen ja petoksentorjunnan osasto (Direction Générale de la Concurrence, de la Consommation et de la Répression des Fraudes (DGCCRF)). Kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden osalta markkinavalvonnasta vastaa saman ministeriön alainen tulli- ja vero-osasto (Direction Générale des Douanes et Droits Indirects (DGDDI)). Erityistuotteilla, kuten hisseillä ja terveystuotteilla, on oma markkinavalvontajärjestelmänsä.

Jos tuotteelle ei ole määritelty erityisiä vaatimuksia, kuten esimerkiksi harmonisoitua pakollista tuotestandardia, sovelletaan siihen kuluttajalain yleistä terveellisyysvelvoitetta (code de la consommation, L.221-1), jonka mukaan tavanomaisissa ja mahdollisesti toteutuvissa olosuhteissa käytettynä tuotteen on oltava turvallinen eikä se saa aiheuttaa varaa terveydelle. Tuotteen valmistaja tai maahantuojia voi osoittaa tuotteen asianmukaisuuden esimerkiksi kansallisten standardien perusteella tai laboratorion tutkimuselosteella.

Markkinavalvonta-asetus

Komissio on antanut ehdotuksen asetukseksi tuotteiden markkinavalvonnasta. Ehdotuksesta on tiedotettu eduskunnalle valtio-neuvoston kirjelmällä U 16/2013 vp.

Asetusehdotuksessa säädettäisiin tuotteiden markkinavalvonnasta sekä EU:ssa harmonisoitujen tuotteiden että harmonisoimattomien kulutustavaroiden osalta. Asetusta ei sovellettaisi harmonisoimattomia muuhun kuin kuluttajakäyttöön tarkoitettuja tuotteita koskevien alojen markkinavalvontaan. Asetus koskisi myös rakennustuotteita, mutta ei kuitenkaan tuotteita, jotka ovat kosketuksissa elintarvikkeiden kanssa.

Asetuksessa säädettäisiin yleisistä unionin markkinavalvontapuitteista, muun muassa jäsenmaiden velvollisuudesta tehdä markkinavalvontaa ja suunnitella sitä. Asetusehdotuksessa lähdetään siitä, että todettaessa tuotteen aiheuttavan riskin, talouden toimijoita pääsääntöisesti kannustetaan huolehtimaan itse korjaavista toimenpiteistä, viranomaistoimenpiteiden ollessa vasta toissijaisia. Joissakin tilanteissa viranomaisetkin voisivat asetuksen mukaan ryhtyä heti toimenpiteisiin, jos tilanne vaatii nopeita toimia.

Asetusehdotuksen 5 artiklan mukaan jäsenmaan on nimettävä markkinavalvontaviranomainen ja määriteltävä niitä koskevat tehtävät. Markkinavalvontaviranomaisille on myös taattava riittävä toimivalta ja riittävät resurssit tehtävien hoitamiseen.

Asetusehdotus on ollut EU:n parlamentin ensimmäisessä kuulemisessa 15.4.2014.

Markkinavalvonta-asetuksen kanssa yhdessä on käsitelty myös tuoteturvallisuusasetusta, jolla on vaikutusta kuluttajaturvallisuuslakiin.

2 Ehdotetut muutokset

Hallituksen esityksen ehdotuksena on laajentaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvontatehtävä koskemaan kaikkia rakennustuotteita. Samalla ehdotetaan säädettäväksi, että markkinavalvontaviranomaisen rakennustuotteiden markkinavalvontaa koskevaa päätöstä olisi noudatettava muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi ehdotetaan pois-

tettavaksi lain 182 §:stä viittaus asianomaisesta ministeriöstä markkinavalvontaviranomaisena ja korvattavaksi se viittauksella Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon.

Koska Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huolehtii 80 % rakennustuotteiden markkinavalvonnasta, on luontevinta, että sama taho huolehtisi rakennustuotteiden markkinavalvonnasta kokonaisuudessaan.

181 §. Markkinavalvonta. Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella (955/2012) CE-merkittyjen rakennustuotteiden markkinavalvonta säädettiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtäväksi.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimisi myös muiden rakennustuotteiden markkinavalvontaviranomaisena. Näin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voisi valvoa sekä kansallisesti vapaaehtoisesti eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (954/2012) 3 §:n mukaisella tuotehyväksynnällä hyväksytyjä rakennustuotteita että niitä rakennustuotteita, joilla on jonkin muun maan tuotehyväksyntä tai muu vapaaehtoinen sertifiointi tai joiden ominaisuuksia ei ole lainkaan ilmoitettu varmennetusti. Rakennustuotteiden markkinavalvonnassa on viimeksi mainituissa tilanteissa merkitystä sillä, onko maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetty kyseistä rakennustuotetta tai rakennuskohdetta koskevia olennaisia teknisiä vaatimuksia, joiden olisi täyttyttävä, jotta rakennustuote olisi kelpoinen rakentamisessa käytettäväksi. Lisäksi tuote on tarkoitettu kiinnitettäväksi rakennuskohteeseen sen pysyväksi osaksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella on myös tarkoitus ennakoita voimaan tulevaa EU:n markkinavalvonta-asetusta, minkä vuoksi CE-merkittämättömiä rakennustuotteita koskeva markkinavalvonta tulisi joka tapauksessa järjestää kuluttajaturvallisuusnäkökulma huomioon ottaen.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että markkinavalvontaviranomainen voi määrätä maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan korjaamaan puutteen määrääjässä, jos on perusteltua syytä epäillä, että rakennustuote on vaaraksi turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle tai se ei ole

tyyppihyväksynnän, varmennustodistuksen, valmistuksen laadunvalvonnan, muun vapaaehtoisen sertifiointin tai vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvän sertifiointin mukainen. Kaikilla rakennustuotteilla ei ole pakollista CE-merkintää eikä vapaaehtoista kansallista tuotehyväksyntää. Rakennustuotteella voi olla jossakin muussa valtiossa myönnetty tyyppihyväksyntä tai vapaaehtoinen sertifiointi tai on mahdollista, että rakennustuotteen ominaisuuksia ei ole ilmoitettu millään tavalla varmennetusti. Myös nämä tuotteet voivat muodostaa turvallisuusriskin, johon markkinavalvontaviranomaisen voi olla tarpeen puuttua.

Rakennustuoteasetuksessa maahantuojalla tarkoitetaan unioniin sijoittunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannelta maasta tuodun rakennustuotteen unionin markkinoille. Rakennustuoteasetuksen määritelmästä poiketen maahantuojalla tarkoitetaan tässä tahoja, joka tuo rakennustuotteita Suomeen unionin alueelta tai sen ulkopuolelta.

Jos puutetta ei korjata määrääjässä tai se on vakava, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi kieltää tuotteen käyttämisen ja tarvittaessa määrätä maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta. Puute on katsottava vakavaksi, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettuja säännöksiä olennaisista teknisistä vaatimuksista. Näin estetään ominaisuuksiltaan vailla asianmukaista arviointia olevien rakennustuotteiden, ominaisuuksiltaan puutteellisten taikka virheellisten rakennustuotteiden sekä mahdollisesti vaaraa aiheuttavien rakennustuotteiden käyttäminen ja liikkuminen markkinoilla. Asetetun määrääjän on oltava kohtuullinen. Kohtuullisena aikana voidaan rakennustuotteesta riippuen pitää 2–6 kuukautta.

Rakennustuotteen maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja on velvollinen korvaamaan selvityksestä valtiolle aiheutuneet kustannukset, jos selvitys osoittaa, että rakennustuote ei ole kelpoinen rakennuskohteessa käytettäväksi. Nämä kustannukset voidaan periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta ane-

tussa laissa (706/2007) säädetään. Tarkoituksena on, että markkinavalvontaviranomainen voi soveltaa kyseistä momenttia sekä CE-merkittyjen että CE-merkitsemättömien rakennustuotteiden markkinavalvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on seurata kaikkien rakennustuotteiden käyttämistä rakentamiseen. Valvontatoimien yhteydessä havaitut epäkohdat rakennusvalvontaviranomaisen on ilmoitettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Näihin epäkohtiin kuuluvat myös epäkohdat rakennustuotteiden merkinnöissä ja asiakirjoissa.

182 §. Uhkasakko ja teettämisuhka. Pykälän ensimmäisestä momentista poistetaan sanat: ”sekä asianomainen ministeriö markkinavalvontaviranomaisena”. Viittaus korvataan viittauksella Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon.

190 a §. Muutoksenhaku Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätöksestä. Maankäyttö- ja rakennuslaki sisältää erikseen pykälät muutoksenhausta eri tilanteissa. Sen vuoksi on aiheellista lisätä oma pykälänsä koskien muutoksenhakua Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätöksestä. Muutoksenhakuun sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996). Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle on tarpeen säätää valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä, jos hallinto-oikeus on muuttanut Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätöstä tai kumonnut sen. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tekemää asiaa koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuprosessi voi kestää vuosia eikä markkinavalvonnan toimivuuden takia voida odottaa muutoksenhakuprosessin lopputulosta.

3 Esityksen vaikutukset

CE-merkitsemättömien rakennustuotteiden markkinavalvonnan säätäminen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtäväksi parantaa kotitalouksien asemaa rakennustuotteiden käyttäjinä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toiminnan laajentaminen koskemaan kaikkia rakennustuotteita parantaa markkinoilla olevien rakennustuotteiden valvontaa kokonaisuudessaan.

Tästä on etua niille rakennustuotteiden valmistajille, jotka toimivat lainsäädäntöä noudattaen, sillä markkinoilta voidaan tarvittaessa poistaa tuotteet, jotka eivät täytä niitä koskevia olennaisia teknisiä vaatimuksia tai eivät vastaa vapaaehtoista kansallista tuotehyväksyntää tai muuta sertifiointia.

Lähtökohtaisesti rakentamisessa käytetään olennaiset tekniset vaatimukset täyttäviä rakennustuotteita. Rakennustuotteen olennaisen teknisten vaatimusten varmistaminen tapahtuu rakennustuotteen hyväksymismenettelyn yhteydessä. Rakennusvalvontaviranomaisten tehtävä helpottuu, jos rakennustuotteiden markkinavalvonta on järjestetty luotettavasti ja toimivasti. Kaikkien rakennustuotteiden markkinavalvonnan säätäminen asianmukaisen tahon tehtäväksi on omiaan edistämään rakennuskohteiden turvallisuutta ja terveellisyttä.

Rakennustuoteasetuksen mukaisten valvontatehtävien hoitamiseen tarvittava resurssitarve on 6,5 henkilötyövuotta. Muiden rakennustuotteiden markkinavalvontaan tarvittava resurssi on noin viidennes kaikkien rakennustuotteiden (CE-merkittyjen ja CE-merkitsemättömien) yhteensä tarvitsemasta valvontaresurssista. Mikäli myös CE-merkitsemättömät rakennustuotteet siirrettäisiin erityislainsäädännön nojalla Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvonnan piiriin, aiheutuisi siitä kahden henkilötyövuoden lisäresurssitarve.

Hallituksen esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kahden henkilötyövuoden osalta ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lisäresurssitarpeen taloudellinen vaikutus on noin 340 000 euroa.

Hallituksen esityksellä ei ole merkittäviä suoria valtiontaloudellisia vaikutuksia. Rakennustuotteiden markkinavalvonnalla ei ole myöskään merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä sukupuolivaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu ympäristöministeriössä. Kaikki lausunnonantajat pitivät hyvänä ehdotusta laajentaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston markkinavalvontaa

kattamaan myös muut kuin CE-merkityt rakennustuotteet.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valmisteilla olevaan eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain muutokseen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 181 § ja 182 §:n 1 momentti, sellaisena
kuin niistä ensiksi mainittu on laissa 955/2012, ja
lisätään lakiin uusi 190 a § seuraavasti:

181 §

Markkinavalvonta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii rakennustuoteasetuksen mukaisena markkinavalvontaviranomaisena. Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (954/2012) soveltamisalaan kuuluvien rakennustuotteiden markkinavalvojana. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huolehtii myös muiden rakennuskohteeseen pysyviksi osiksi liitettävien rakennustuotteiden markkinavalvonnasta silloin, kun rakennustuote voi vaikuttaa olennaisten teknisten vaatimusten täyttymiseen.

Jos on perusteltua syytä epäillä, että rakennustuote on vaaraksi turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle taikka se ei ole tyyppihyväksynnän, varmennustodistuksen, valmistuksen laadunvalvonnan, muun vapaaehtoisen sertifiointin tai vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvän sertifiointin mukainen, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan korjaamaan puutteen kohtuullisessa määräajassa. Jos puutetta ei korjata määräajassa tai puute on vakava, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi kieltää tuotteen käyttämisen ja tarvittaessa määrätä maahantuojan tai valmistajan tai tämän val-

tuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta.

Rakennustuotteen maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja on velvollinen korvaamaan selvityksestä valtiolle aiheutuneet kustannukset, jos selvitys osoittaa, että rakennustuote ei ole kelpoinen rakennuskohteessa käytettäväksi. Korvaus on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tulee seurata rakennustuotteiden käyttämistä ja tarpeen mukaan ilmoittaa havaituista epäkohdista Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

182 §

Uhkasakko ja teettämishukka

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin näihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voivat päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

190 a §

Muutoksenhaku Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätöksestä

Muutosta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tämän lain mukaiseen 181 §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain 12 §:n mukaan.

Tämän lain mukaisen päätöksen tehneellä viranomaisella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä, jos hallinto-oikeus on

muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen. Markkinavalvontaviranomaisen tämän lain tai rakennustuoteasetuksen nojalla antamaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhaussa noudatetaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Kulttuuri- ja asuntonministeri *Pia Viitanen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 181 § ja 182 §:n 1 momentti, sellaisena
kuin niistä ensiksi mainittu on laissa 955/2012, ja
lisätään lakiin uusi 190 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

181 §

Markkinavalvonta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii rakennustuoteasetuksen mukaisena markkinavalvontaviranomaisena.

Rakennustuotteen maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja on velvollinen korvaamaan aiheelliseksi osoittautuneesta selvityksestä valtiolle aiheutuneet kustannukset. Korvaus on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tulee seurata rakennustuotteiden käyttämistä ja tarpeen mukaan ilmoittaa rakennustuotteen tai CE-merkinnän käyttämisessä havaituista epäkohdista markkinavalvontaviranomaiselle.

Ehdotus

181 §

Markkinavalvonta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii rakennustuoteasetuksen mukaisena markkinavalvontaviranomaisena. *Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (954/2012) soveltamisalaan kuuluvien rakennustuotteiden markkinavalvojana. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huolehtii myös muiden rakennuskohteeseen pysyviksi osiksi liitettävien rakennustuotteiden markkinavalvonnasta silloin, kun rakennustuote voi vaikuttaa olennaisten teknisten vaatimusten täyttymiseen.*

Jos on perusteltua syytä epäillä, että rakennustuote on vaaraksi turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle taikka se ei ole tyyppihyväksynnän, varmennustodistuksen, valmistuksen laadunvalvonnan, muun vapaaehtoisen sertifikaatin tai vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvän sertifikaatin mukainen, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan korjaamaan puutteen kohtuullisessa määräajassa. Jos puutetta ei korjata määräajassa tai puute on vakava, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi kieltää tuotteen käyttämisen ja tarvittaessa määrätä maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään

toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta.

Rakennustuotteen maahantuojaja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja on velvollinen korvaamaan selvityksestä valtiolle aiheutuneet kustannukset, jos selvitys osoittaa, että rakennustuote ei ole kelpoinen rakennuskohteessa käytettäväksi. Korvaus on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tulee seurata rakennustuotteiden käyttämistä ja tarpeen mukaan ilmoittaa havaituista epäkohdista Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

182 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin näihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen sekä asianomainen ministeriö markkinavalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

182 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin näihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen sekä *Turvallisuus- ja kemikaalivirasto* voivat päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

190 a §

Muutoksenhaku Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätöksestä

Muutosta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tämän lain mukaiseen 181 §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain 12 §:n mukaan.

Tämän lain mukaisen päätöksen tehneellä viranomaisella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä, jos hallinto-oikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen. Markkinavalvontaviranomaisen tämän lain tai rakennustuoteasetuksen nojalla antamaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhaussa noudatetaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.